

Dr. Habil. Becsky-Nagy Patrícia: Modern pénzügyi kihívások

Dr. Habil. Becsky-Nagy Patrícia, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának egyetemi docense előadásában széles körűen mutatta be a jelenlegi pénzügyi világot, a nehézségeket és a kihívásokat, a felmerülő problémákat és a megoldási lehetőségeket.

A pénzforgalmi rendszer változása jelentősen felborítja mindenki életét, a nemzeti felmérések alapján pedig ebben is vannak generációs különbségek: minél fiatalabb valaki, annál nyitottabb az új dolgok iránt. A tapasztalatok szerint az Y-generáció kevésbé tájékozott és bizalmatlan az új pénzügyi megoldásokkal szemben, míg a Z-generáció tagjainál bár magasabb a pénzügyi műveltség szintje, viszont alacsonyabb a digitális ismereteké. Ők azok, akik szeretik az ügyfélélményt is, azaz szeretnek bemenni egy bankba és személyesen intézni a dolgaikat. Elmondható, hogy Magyarországon a pénzügyi kultúrán javítani kell, a digitális készségek pedig mindenképpen fejlesztendők.

Az oktatási rendszernek még fel kell nőnie ezekhez a feladatokhoz, képesnek kell válnia arra, hogy ezt a tudást közvetítse a fiatalok felé. Ez pedig csak egy a sok közül, amit manapság meg kell tanulniuk a fiataloknak, mint például a vezetői készség, digitális írástudás, vállalkozó szellem, kommunikáció, csapatjátékra való alkalmasság, kreativitás, kritikai gondolkodás és komplex problémamegoldó készség. Az előadó igen fontos hangsúlyt helyez a két legutóbbira, Becsky-Nagy Patrícia szerint az egyetemi hallgatók számára elengedhetetlen ennek a két készségnek a fejlesztése.

A mai pénzügyi környezetről megtudtuk, hogy jelenleg zajlik a 4. ipari forradalom vagy – sokak szerint – a 3. digitális forradalom. A mesterséges intelligencia hatalmas lehetőségeket nyit a világban, melyet a pénzügyi szolgáltatók is előszeretettel használnak ki adatelemzésre vagy a szolgáltatások egyszerűsítésekor. A „business intelligence” fogalmába pedig sok minden beletartozik, ami a pénzügyi kihívásokkal kapcsolatos. Az óriási változást a pénzforgalmi irányelvek terelik mederbe, egy keretrendszer adnak a szabályozásnak. A második pénzforgalmi irányelv (PSD2) 2018. január 13. óta egységes szabályozási környezetet teremtett az Európai Unióban. Célja, hogy serkentse, támogassa az innovációt azáltal, hogy a fintech cégek számára lehetővé teszi a fizetési szolgáltatások piacára való belépést, élénkítve ezzel a versenyt, de biztosítva a semlegességet. Hozzáfért biztosit adatbázisokhoz, de közben megteremti a jogbiztonságot. A legfontosabb ugyanis az ügyfél bizalma, hiszen amíg az ügyfél nem bíz egy adott rendszerben, nem fogja odaadni az adatait, és nem fogja engedélyezni a szolgáltatónak, hogy intézze a banki ügyeit. Az API-kon (alkalmazásprogramozási interface) keresztül a bankok hozzáférnek az adatainkhoz, függetlenül attól, hogy más bankban vagy más országban is vannak-e számláink. Ez pozitív, mert élénkíti a versenyt, és lehetőséget ad arra, hogy egy adott bank még kedvezőbb, személyre szabott ajánlatot készítsen a részünkre. Ehhez a rendszerhez ma már a fintech cégek is hozzáférnek, így előfordulhat, hogy egy kisebb banktól jobb ajánlatot kapunk, és ezért átvisszük oda az adatainkat, talán a befektetéseinket is. Ne feledjük azonban, hogyha valami olcsó vagy ingyen van, akkor valószínűleg az értékes adatainkat adjuk érte cserébe, amelyek rengeteget érnek! A fintech cégek modernizálták a piacot, és a piaci szereplőket is rákényszerítették erre. Ez természetesen Magyarországon is így történt: érdemes belegondolni, milyen új lehetőségek jelentek meg ezen a területen az applikációkkal, webes felületekkel. Természetesen emellett fennmaradtak a hagyományos cégek is, háttérben, biztosítékként, nem veszítették el szerepüket, hiszen még mindig vannak, akik szeretik, ha van ügyfélszolgálat a bankjuknak, és az ügyek intézésére nem csak online térben vagy telefonon van lehetőség.

Magyarország pénzforgalmi jellemzőivel kapcsolatban elmondható, hogy az utóbbi időben elkezdett emelkedni az elektronikus fizetési megoldások forgalma, az érintőkártyás és mobilos vásárlások száma – ez a legdinamikusabban fejlődő terület. A pénzforgalom nő, hatékonysága az EU-éhoz hasonlít. A fizetési kártyarendszer nemzetközi összehasonlításban is igen fejlett, biztonságos, mert nagyon felkészült gárda dolgozik a háttérben. Nagyon jó a szabályozás, a Magyar Nemzeti Bank külön szakembereket foglalkoztat, hogy figyeljék a nemzetközi trendeket. Amíg olyan platformokat használunk, amelyeket a MNB engedélyez, biztonságban tudhatjuk magunkat. Ráadásul nagyon fogyasztóbarát is a szabályozás, hiszen fontos, hogy az ügyfél biztonságban érezze magát, akár minden egyes tranzakciónál.

Az előadó azt is elmagyarázta, miért nagy jelentőségű az instant payment, azaz az azonnali fizetési rendszer. A rendszer infrastruktúráját nem volt könnyű megteremteni, mert a szolgáltatók részéről kapacitásbővítést igényelt. Ezáltal azonban 10 millió forint 5 másodperc alatt érkezik egyik bankból a másikba, és válik elérhetővé. És hogy ez miért jó? Gondoljunk csak bele, ha például autót vásárolunk, mennyivel egyszerűbb átutalni a pénzt, mint odaadni készpénzben! Egyszerűvé válik a fizetés, az utalás, emellett likviditást és biztonságot is ad mindenkinek, csökkentve a készpénz-forgalmat. Érdekességként említette, hogy ma már email-címre is lehet utalni, ha az a bankszámlával össze van kapcsolva. 2020 őszén már a nagyobb szolgáltatók is becsatlakoztak ehhez a rendszerhez, mivel lehetővé vált az azonnali fizetési rendszeren keresztül kötegetelt megbízásokat is rögzíteni, így azonnal megérkezhet, mondjuk, a gázszámlánk díja a rendszeren keresztül.

A magyarországi fizetési módokkal kapcsolatban megtudtuk, hogy még mindig nagy a készpénz-használat. Ez sokaknak likviditást és biztonságot ad, ráadásul még mindig sok olyan hely van, ahol csak így tudunk fizetni, pl. a kozmetikusnál vagy a zöldségesnél. A jövőben azonban nekik is kötelező lesz valamilyen alternatív fizetési lehetőséget biztosítani, akár másodlagos azonosítóval is (pl. email-címen vagy telefonszámon keresztül). Nem titkolt célja az államnak a készpénzforgalom csökkentésével a szürkegazdaságot is visszaszorítani.

A Covid-19 pandémia hatására nőtt az igény a kártyás és az online fizetési megoldásokra, ami a fizetési szolgáltatások szempontjából jó hír, hiszen ezek a rendszerek nagyon biztonságosak. Érdekes azonban odafigyelni a kettős biztonságra, és adatot soha ne adjuk meg egy banknak emailben, mert ilyet a bankok soha nem kérnek! Az előadó az egyszerűsége hozta fel példának a mobilparkolást és a mobil közlekedési jegyeket.

Végül megismertünk néhány fintech céget, a Bariont, ahol lehet saját tárcánk, ahonnan tudunk fizetni, a Revolutot, amelynek az okostelefon applikációján keresztül igényelhető bankszámla, amely elsősorban külföldi utazások során kifizetődő. A Koin egy magyar alkalmazás, elsősorban abban segít, hogy tudjuk követni a költségeinket, és meg tudjuk tervezni a pénzügyeinket. A Festipay a fesztiválok nagy nyertese, majd vesztese volt, a Buksza pedig egy magyar online tárca, amellyel gyorsan és könnyen lehetett fizetni, de a versenytársak miatt már eltűnt a színtérről.

Becky-Nagy Patrícia végül elmondta, hogy nagyon dinamikus a fejlődés a digitális pénzügyekben. A huszonéves korosztály a legnagyobb nyertese ennek, ők és a náluk fiatalabbak a legnyitottabbak az új technológiákra. A szolgáltatók részéről a legfontosabb versenyelőnyt az ügyfélélmény jelenti, viszont nekik is figyelniük kell a megjelenő új kockázatokra. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a legdrágábbak az adataink, azaz ha alacsony a tranzakciós költség, akkor valószínűleg pont ezeket használja a szolgáltató! Erre jó példa az élet- vagy a nyugdíjbiztosítás, ugyanis ha az egészségügyi adatainkhoz hozzáfér a biztosító, akkor a biztosításaink árazását is az adataink alapján történő kockázati besorolásunk alapján

fogja megszabni. A szakember utolsó tanácsa szerint jó, ha csökken a világban a készpénz-forgalom, de azért valamennyi legyen a zsebünkben, mert a legokosabb, ha több formában tartjuk a pénzünket (megtakarítás, bankszámla, készpénz).

Pogány Emese